

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проєкту наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування енергоспоживчих продуктів»

I. Визначення проблеми

Енергія, спожита енергоспоживчими продуктами, складає значну частку у загальному обсязі споживання енергії кінцевими споживачами. Можливості для скорочення споживання енергії є значними. Тому енергоспоживчі продукти повинні підпадати під вимоги енергетичного маркування.

Для того, щоб енергетичні етикетки стали для постачальників стимулами для подальшого підвищення енергоефективності цих приладів і прискорити трансформацію ринку із запровадженням енергоощадних технологій, в Європейському Союзі прийнято Регламент Європейського Парламенту і Ради Європейського Союзу (ЄС) № 2017/1369 від 4 липня 2017 року про встановлення рамок для енергетичного маркування та скасування Директиви 2010/30/ЄС.

Він передбачає маркування енергоефективних продуктів і надання стандартної інформації про їх енергоефективність, споживання енергії та інших ресурсів під час використання та іншої додаткової інформації щодо енергоспоживчих продуктів, таким чином даючи змогу споживачам обирати більш ефективні продукти, щоб вони могли зменшити споживання енергії.

Енергетичне маркування дає змогу споживачам робити поінформований вибір, що ґрунтується на споживанні енергії енергоспоживчими продуктами.

Інформація про енергоспоживчі продукти робить вагомий внесок у заощадження енергії та зменшення рахунків за енергопостачання, і сприяє інноваціям та інвестиціям у виробництво енергоефективних продуктів.

Також, беручи до уваги той факт, що європейські товари, які представлені на нашому ринку, мають енергетичне маркування, мають конкурентні переваги, оскільки споживач має повну інформацію про продукт.

Запровадження енергетичної етикетки впливатиме на зацікавлені сторони взаємопов'язаними способами:

1) це заохочує виробників підвищити енергоефективність та функціональність своїх товарів і саме енергетична етикетка створює чіткі цілі, які мають бути спрямовані на покращення енергоефективності та функціональних показників.

2) закликає розповсюджувачів пропонувати у точках продажу більш енергоефективні моделі товарів.

Інформація відіграє ключову роль у функціонуванні ринкових сил, тому необхідно ввести уніфіковану етикетку для всіх продуктів одного типу, щоб забезпечити потенційних покупців додатковою стандартизованою інформацією стосовно витрат цих товарів на енергію та споживання інших важливих ресурсів. Для того, щоб бути ефективною та успішною, етикетка повинна легко розпізнаватися кінцевими користувачами, бути простою та лаконічною.

Запровадження системи енергетичного маркування енергоефективних продуктів, яка відповідатиме вимогам оновленого європейського законодавства у цій сфері, що дозволить:

забезпечити ефективне використання енергоспоживчих продуктів;

контролювати та не допустити на споживчий ринок України неефективні енергоспоживчі продукти;

можливість надання продукції на ринок ЄС.

Прийняття наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування енергоспоживчих продуктів» (далі – наказ) та скасування Технічного регламенту енергетичного маркування енергоспоживчих продуктів та плану заходів з його застосування, затвердженого абзацом 1 пункту 1 постанови Кабінету Міністрів України від 7 серпня 2013 р. № 702 «Про затвердження Технічного регламенту щодо енергетичного маркування», забезпечить виконання пункту 720⁹ Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106.

Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи	Так	Ні
<i>Громадяни</i>	Так	-
<i>Держава</i>	Так	-
<i>Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва</i>	Так	-

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки це не буде відповідати вимогам чинного законодавства України.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки вони відсутні.

II. Цілі державного регулювання

Основною метою прийняття наказу є забезпечення споживачів цього обладнання повною та достовірною інформацією щодо класу його енергетичної ефективності, а виробникам – підвищити конкурентоспроможність своєї продукції на міжнародному ринку, що в результаті дозволить поступово збільшити кількість енергоефективних товарів на ринку. Також це зменшить загальнодержавний рівень енергетичного споживання та рівень енергоємності валового внутрішнього продукту, що наразі в два-три рази більший, ніж у країнах Європейського Союзу.

Затвердження наказу забезпечить виконання вимог чинного законодавства.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	У разі залишення ситуації без змін досягнення визначених цілей державного регулювання неможливе. Обрання цього способу не дасть змоги виробникам в

	<p>повній мірі виконувати вимоги прийнятих Технічних регламентів.</p> <p>Зобов'язання щодо приведення у відповідність законодавства України до європейського не будуть виконані, що може призвести до погіршення політичних та економічних відносин з європейським співтовариством.</p> <p>На підставі вищевикладеного можна дійти висновку, що від такої альтернативи необхідно відмовитись виходячи з інтересів держави та суб'єктів господарювання.</p>
<p>Альтернатива 2</p> <p><i>Прийняття регуляторного акта</i></p>	<p>Забезпечує досягнення цілей державного регулювання.</p> <p>Забезпечує збалансовані умови для збільшення інвестицій, підвищення енергетичної безпеки та енергоефективності, а також покращення конкурентного середовища як ключового економічного чинника.</p> <p>Дозволяє забезпечити споживачів енергоспоживчої продукції мати повну та достовірну інформацію щодо класу її енергетичної ефективності, а виробникам – підвищити конкурентоспроможність своєї продукції на міжнародному ринку.</p> <p>Збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку.</p>

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<p>Альтернатива 1</p> <p><i>Залишити ситуацію без змін</i></p>	Вигоди відсутні	<p>Створення технічних бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС.</p> <p>Відсутність європейського підходу до енергоефективної продукції.</p> <p>Загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, що, у свою чергу, залишає високий рівень енергоємності валового внутрішнього продукту.</p> <p>Вищезазначене призведе до додаткових витрат.</p>
<p>Альтернатива 2</p> <p><i>Прийняття регуляторного акта</i></p>	Зобов'язання щодо приведення у відповідність законодавства України до європейського будуть	Витрат не передбачається

	<p>виконані, що призведе до покращення політичних та економічних відносин з європейським співтовариством.</p> <p>Усунення технічних бар'єрів під час введення в обіг та розповсюдження товарів на ринку України.</p>	
--	--	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Вигоди відсутні	Відсутність споживчого вибору між дешевою, енергоємною продукцією та енергоефективною. Надмірні витрати за використання електричної енергії, використання неефективного та неекологічного обладнання. Вищезазначене призведе до додаткових витрат.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i>	Наявність споживчого вибору між дешевою, енергоємною продукцією та енергоефективною. Зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання.	Витрат не передбачається

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання (виробники та постачальники енергоспоживчої продукції), що підпадають під дію регулювання, одиниць*	45	49	9	0	103
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	43,7%	47,6%	8,7%	0%	100%

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання (розповсюджувачі енергоспоживчої продукції), що підпадають під дію регулювання, одиниць *	15	95	10	0	120
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	12,5%	79,2%	8,3%	0%	100%

*Згідно з аналітичними та статистичними даними наявними в Держенергоефективності

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Відсутні	Втрата можливості мати імідж підприємства, що продає енергоефективне обладнання та слідує правилам європейських стандартів. Втрата можливості мати конкурентні переваги, оскільки споживач матиме повну інформацію про енергоефективність продукту. Втрата можливості відповідати вимогам законодавства ЄС. Неможливість надання своєї продукції на ринок ЄС. Вищезазначене призведе до додаткових витрат.
Альтернатива 2 <i>Прийняття регуляторного акта</i>	Можливість мати імідж підприємства, що продає енергоефективне обладнання та слідує правилам європейських стандартів. Можливість мати конкурентні переваги, так як споживач матиме повну інформацію про енергоефективність продукту. Отримання практичного досвіду «правил гри» на європейському ринку. Можливість надання своєї продукції на ринок ЄС.	Витрати на розробку виробником паперової та електронної етикетки, та мікрофіші на своєму веб-сайті наведені в додатку до цього аналізу регуляторного впливу.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
<p>Альтернатива 1</p> <p><i>Залишити ситуацію без змін</i></p> <p>Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта")</p>	0
<p>Альтернатива 2</p> <p><i>Прийняття регуляторного акта</i></p> <p>Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (для виробників та розповсюджувачів продукції)</p>	<p>543 132 грн</p> <p>158 840 грн</p>

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
<p>Альтернатива 1</p> <p><i>Залишити ситуацію без змін</i></p>	1	<p>Відмова від запровадження системи енергетичного маркування не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання та призведе до:</p> <p>загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, що, у свою чергу, залишає високий рівень енергоємності валового внутрішнього продукту;</p> <p>підвищення рівня плати за споживання енергетичних ресурсів під час використання енергоефективних товарів, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть;</p> <p>відсутності можливості мати імідж підприємства, що виробляє та продає енергоефективне обладнання;</p> <p>надмірних витрат за використання електричної енергії;</p> <p>створення технічних бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС;</p> <p>відсутності споживчого вибору між дешевою,</p>

		<p>енергоємною продукцією та дорожчою, енергоефективною;</p> <p>втрати можливості мати конкурентні переваги, оскільки споживач матиме повну інформацію про енергоефективність продукту;</p> <p>втрати практичного досвіду «правил гри» на європейському ринку;</p> <p>неможливості надання своєї продукції на ринок ЄС.</p>
<p>Альтернатива 2</p> <p><i>Прийняття регуляторного акта</i></p>	4	<p>Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання енергоспоживчих продуктів та плати за них, а також покращення іміджу підприємства за рахунок виробництва та продажу енергоефективного обладнання, зменшення витрат за використання електричної енергії.</p> <p>Усунення технічних бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС.</p> <p>Запровадження європейських стандартів та підходу до енергоефективності побутових приладів.</p> <p>Наявність споживчого вибору між дешевою, енергоємною продукцією та дорожчою, енергоефективною.</p> <p>Можливість мати конкурентні переваги, оскільки споживач матиме повну інформацію про енергоефективність продукту.</p> <p>Отримання практичного досвіду відповідності законодавству ЄС. Можливість надання своєї продукції на ринок ЄС.</p>

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<p>Альтернатива 1</p> <p>Не видавати запропонованого регуляторного акта</p>	Вигоди відсутні	Відмова від запровадження системи енергетичного маркування не дає змоги досягнути поставлених цілей державного регулювання та призведе до:	Обрання зазначеної альтернативи призведе до невідповідності вимог чинного законодавства України

		<p>загальнодержавний рівень енергетичного споживання залишиться на високому рівні, за рахунок відсутності енергоефективних товарів на ринку, що в свою чергу залишає високий рівень енергоемності валового внутрішнього продукту.</p> <p>підвищення рівня плати за споживання енергетичних ресурсів під час використання енергоспоживчих продуктів, оскільки тарифи на енергетичні ресурси зростатимуть;</p> <p>відсутності можливості мати імідж підприємства, що виробляє енергоефективне обладнання;</p> <p>надмірних витрат за використання електричної енергії;</p> <p>використання не-ефективного обладнання,</p> <p>короткого терміну експлуатації обладнання;</p> <p>створення технічних бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС;</p> <p>відсутності європейського підходу до енергоспоживчих продуктів;</p> <p>відсутності споживчого вибору між дешевою, енергоемною продукцією та дорожчою, енергоефективною;</p> <p>втрати можливості мати конкурентні</p>	
--	--	---	--

		<p>переваги, оскільки споживач матиме повну інформацію про енергоефективність продукту;</p> <p>втррати можливості відповідати вимогам законодавства ЄС;</p> <p>неможливості надання своєї продукції на ринок ЄС.</p>	
<p>Альтернатива 2</p> <p>Прийняття регуляторного акта</p>	<p>Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання, за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, а також зменшення рівня енергоємності валового внутрішнього продукту, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання енергоспоживчих продуктів та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок виробництва енергоефективного обладнання, зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного обладнання, довгий термін експлуатації.</p> <p>Усунення технічних бар'єрів під час торгівлі між Україною та ЄС.</p> <p>Запровадження європейських стандартів та підходу до енергоефективності побутових приладів.</p> <p>Наявність споживчого вибору між дешевою,</p>	<p>543 132 грн</p> <p>158 840 грн</p>	<p>Є найбільш оптимальною серед запропонованих альтернатив, оскільки дає змогу повністю досягнути поставлених цілей державного регулювання.</p>

	енергоємною продукцією та дорожчою, енергоефективною. Можливість мати конкурентні переваги, так як споживач матиме повну інформацію про енергоефективність продукту. Отримання практичного досвіду «правил гри» на європейському ринку. Можливість надання своєї продукції на ринок ЄС.		
--	---	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 <i>Залишити ситуацію без змін</i>	Дана альтернатива не дозволяє вирішити проблему та призведе до невідповідності вимог законодавства України	Зовнішні чинники на дію регуляторного акта у разі залишення існуючої на даний момент ситуації без змін відсутні.
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	Цей регуляторний акт відповідає потребам у розв'язанні визначеної проблеми та принципам державної регуляторної політики. Затвердження такого регуляторного акта забезпечить поступове досягнення встановлених цілей.	Забезпечення виконання вимог законодавства. Збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку. Зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання та рівня енергоємності валового внутрішнього продукту, що наразі в два-три рази більший ніж в країнах Європейського Союзу.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

1. Механізми дії регуляторного акта.

Внесення змін до Технічних регламентів в частині регламентації вимог щодо енергетичного маркування енергоспоживчої продукції відповідно до законодавства ЄС.

2. Організаційні заходи, які необхідно здійснити для впровадження проекту наказу:

а) дії суб'єктів господарювання – ознайомлення з проектом акта та заходами, які спрямовані на його реалізацію та впровадження механізму енергетичного маркування енергоспоживчої продукції;

б) дії органів виконавчої влади – забезпечення інформування громадськості про положення проекту акта шляхом оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційних веб-сайтах Міненерго та Держенергоефективності.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування не передбачені.

Тест малого підприємництва (М-Тест) не проводився, оскільки питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, не перевищує 10 відсотків.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не може бути обмежений у часі, оскільки його прийняття необхідне для дотримання вимог чинного законодавства.

Строк набрання чинності регуляторним актом – відповідно до законодавства через шість місяців з дня його опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта	Вище середнього. Зокрема, проекту наказу оприлюднений на офіційному сайті Міністерства енергетики України та Держенергоефективності.
Кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на сферу дії яких поширюватиметься регуляторний акт	Виробники та постачальники – 103 Розповсюджувачі – 120
Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;	Надходження до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта відсутні.
Розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;	Суб'єкти господарювання великого та середнього підприємництва (виробники) - 543 132 грн (1 рік); Суб'єкти господарювання великого та середнього підприємництва (розповсюджувачі) - 158 840 грн (1 рік).
Кількість проведених перевірок	
Кількість виявлених порушень	
Кількість стягнених штрафів	

Відповідно до статті 5 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» та статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» проєкт наказу оприлюднений для громадського обговорення на офіційному веб-сайті Міністерства енергетики України та Держенергоефективності та розісланий на погодження до заінтересованих сторін.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься за статистичним методом шляхом аналізу статистичних даних, наданих Держпродспоживслужбою, щодо кількості перевірок, порушень і штрафів, та, за можливості, із зазначенням кількості енергоспоживчих продуктів за таким графіком:

базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим регуляторним актом;

повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено через два роки після набрання чинності цим регуляторним актом;

періодичне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися один раз на кожні три роки після закінчення заходів повторного відстеження.

Т.в.о. Голови Держенергоефективності

Костянтин ГУРА

_____ 2021 р.

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які
виникають внаслідок дії регуляторного акта

№	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (розробка, друк енергетичних етикеток та інших матеріалів), гривень	-	-
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8.1	Інше (розробка виробником енергетичної етикетки, електронної етикетки і мікрофіші, і надання розповсюджувачу, та внесення даних до бази даних), $8 \times 20 \times 36,11 = 5777,6$ грн, де: затрачено часу для вироблення та відправлення 1 енергетичної етикетки, 1 електронної етикетки та 1 мікрофіші та внесення даних до бази даних – 8 год мінімальна заробітна плата за годину – 36,11 грн кількість продуктів що потребують розміщення електронної енергетичної етикетки та мікрофіші – 20 шт	5 778	5 778
8.2	Інше (розміщення розповсюджувачем енергетичної етикетки, електронної етикетки та мікрофіші на веб-сайті), $2 \times 20 \times 36,11 = 1444,4$ грн, де: затрачено часу для розміщення 1 енергетичної етикетки, 1 електронної етикетки та 1 мікрофіші – 8 год мінімальна заробітна плата за годину – 36,11 грн кількість продуктів що потребують розміщення електронної енергетичної етикетки та мікрофіші – 20 шт	1 444	1 444

9	РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3+4+5+6+7+8), гривень	7 222	7 222
10.1	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва (виробники), на яких буде поширено регулювання*, одиниць	94	94
10.2	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва (розповсюджувачі), на яких буде поширено регулювання*, одиниць	110	110
11	Сумарні витрати виробників на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 8.1 x рядок 10.1), гривень	543 132	543 132
12	Сумарні витрати розповсюджувачів на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 8.2 x рядок 10.2), гривень	158 840	158 840

**Для підрахунку витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта, використовувався метод мінімальних можливих витрат.*